

حقیقت جعلی

ترجمه سید غلامرضا فلسفی

کارشناس سواد رسانه‌ای و سواد خبری

در مقام یک زن عرب مسلمان که در طول دهه گذشته در کالیفرنیا به تدریس اشتغال داشته است، اذعان می‌کنم، بیش از آنچه دوست دارم از گذر ایام به یاد آورم، شنیده‌های سرشار از نفرت و اطلاعات نادرست عمدی^۱ در جهت تخطئه فرهنگ و دینم است که به ذهنم متبادر می‌شود.

رسانه اجتماعی مکانی است که انتشار اغلب اطلاعات نادرست عمدی از آنجا آغاز می‌شود. از توهم توطئه^۲ درباره تغییرات آب و هوایی^۳ گرفته تا شایعات سازمان‌دهی شده برای کاهش اعتماد به مجموعه فعالیت‌های مرتبط با حفظ سلامت عمومی یا طرح سخنانی نفرت‌انگیز که به عاملی برای حمله به پل پلوسی^۴ همسر نانسی پلوسی^۵، رئیس وقت مجلس نمایندگان آمریکا، تبدیل شد. هر روزه بدین واسطه در سراسر کالیفرنیا چنین اطلاعاتی پخش می‌شوند.

در اکتبر ۲۰۱۹، مقارن با ایام رأی‌گیری ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا و داغ‌تر شدن تنور رقابت‌های انتخاباتی، هنگامی که صاحب‌نظران بیمناک بودند از جعل ژرف^۶ برای

اغفال رأی‌دهندگان و کاشت بذر تردید در باور آنان و تخریب رقبا سوءاستفاده شود، **گوین نیوسام**^۷، فرماندار ایالت کالیفرنیا، قانونی را تصویب کرد که به موجب آن ساخت و نشر این جعلیات به منظور تخریب سیاستمداران، طی ۶۰ روز مانده به انتخابات، عملی مجرمانه محسوب شود.^۸ نیک‌بختانه چنین تلاش‌هایی در کالیفرنیا رو به فزونی است، چراکه فرماندار نیوسام در ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۲ لایحه شماره ۵۸۷ مجلس ایالتی را امضا کرد^۹ که بر اساس آن شرکت‌های مالک رسانه‌های اجتماعی موظف شدند اقدامات خود را برای جلوگیری از نفرت‌پراکنی، اشاعه اطلاعات عمدی نادرست و افراط‌گرایی به عموم توضیح دهند. در ضمن، به موجب این قانون، سکوها نیز باید طی دو نوبت در سال، گزارش‌هایی دقیق از شیوه‌های مدیریتی خود بر محتوای نفرت‌انگیز و اطلاعات نادرست به دفتر دادستان کل کالیفرنیا ارسال کنند.

به موازات تلاش برای ارتقای سواد رسانه‌ای در مدرسه، در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۲ تصویب قانونی جدید در ایالت کالیفرنیا، شرکت‌های مالک رسانه‌های اجتماعی را به اعلان عمومی شیوه‌هایشان در کنترل محتوای نفرت‌انگیز و اطلاعات نادرست ملزم کرد.

جسی گابریل^{۱۰}، عضو مجلس ایالتی کالیفرنیا و نماینده دموکرات برینک^{۱۱}، می‌گوید، هدف از این لایحه تشویق شرکت‌های مالک رسانه‌های اجتماعی است تا به بازتاب نقششان در گفتمان عمومی و لطمه‌هایی که بدین سبب به بار می‌آورند، بیندیشند.

پاسداری از گفتمان دیجیتال تنها بخشی از اقدامات در شرف انجام در کالیفرنیاست؛ چراکه هم‌زمان معلمان این ایالت در تلاش‌اند سواد رسانه‌ای را در میان نسل جوان‌تر مانند نسل‌های هزاره (ایگرگ) و زد که بومیان دیجیتال محسوب می‌شوند و به‌طور صرف از عصر اطلاعات آگاهی دارند، ارتقا بخشند.

از سال ۲۰۱۸ آموزش و پرورش ایالت کالیفرنیا برای کمک به نسل جوان در چارچوب پروراندن طیفی گسترده از مهارت‌های عصر دیجیتال به آن‌ها، به فراهم کردن محتوای آموزشی برخط مبادرت ورزیده‌اند^{۱۲} که حریم خصوصی برخط، ممانعت از زورگویی رایانه‌ای و تشخیص اطلاعات نادرست غیر عمدی^{۱۳} از جمله کشف اخبار جعلی^{۱۴} را شامل می‌شود.

اینکه جوانان بتوانند اطلاعات نادرست عمدی را تشخیص دهند، از اهمیتی ویژه برخوردار است. نتایج حاصل از پژوهش گروه آموزش تاریخ دانشگاه استنفورد^{۱۵} با حمایت بنیاد مک کورمیک در ژانویه ۲۰۱۵ تا ژوئن ۲۰۱۶ در ۱۲ ایالت بر ۷۸۰۴ دانش‌آموز نشان می‌دهد، بیش از ۸۰ درصد دانش‌آموزان دوره متوسطه اول نمی‌توانند تفاوت میان تبلیغات تجاری برخط و گزارش‌های خبری را تشخیص دهند. بنابراین، فرجام حاصل از مطالعه مذکور بر تقویت برنامه‌های سواد رسانه‌ای تأکید دارد.

من در کلاس‌هاییم از دست‌افزارهای گروه (دپارتمان) آموزشی کالیفرنیا برای کمک به دانش‌آموزان، به‌منظور افزایش رواداری، ارتقای سطح شهروندی دیجیتال و توسعه استدلال مدنی برخط بهره‌م می‌برم. البته اینکه مباحثاتمان برای تمرین سعه صدر با محوریت اطلاعات استوار و محکم شروع شود، شاید اندکی

تعجب‌آور به نظر رسد. اینجاست که کالیفرنیا به اصلاحات نیاز دارد.

پیش از مهاجرت به این ایالت طلایی، من در سوریه که در آن یک دهه جنگ داخلی جریان داشت، زندگی می‌کردم؛ جنگی که حاصل آن بیش از ۳۵۰ هزار کشته و همچنین بیش از ۷ میلیون آواره برآورد شده است. به نظر می‌رسد، آنچه به شعله‌ورماندن لهیب آتش شوم این جنگ دامن زد، ترویج اطلاعات نادرست عمدی در رسانه‌های اجتماعی و تبلیغات سیاسی بنگاه‌های خبرپراکنی دولت‌های متجاوز بود.

سوگمندان، یکی از بزرگ‌ترین نقاط قوت اینترنت، بزرگ‌ترین ضعف آن محسوب می‌شود. به هم‌پیوستگی ما بدین واسطه، ما را به هم نزدیک می‌کند، اما هم‌زمان ما مستعد پذیرش دروغ‌هایی می‌شویم که به‌طور صرف با هدف تضعیف گفتمان مدنی ساخته می‌شوند.

به گفته محققان کالیفرنایی که در حوزه توطئه‌ها مطالعه می‌کنند^{۱۶}، ارتش رایانه‌ای (سایبری) دولت‌های متجاوز در مباحثات برخط به عنادورزی با واقعیت مشغول‌اند. از اعمال فشار به‌واسطه اخبار جعلی درباره خلاف واقع نشان دادن نقش ویرانگر تسلیحات لیزری در ایجاد آتش‌سوزی‌های مهیب در سوریه گرفته تا زیر سؤال بردن واکسن‌های کرونا و همچنین تلاشی بی‌وقفه برای ایجاد تفرقه و رودرویی میان ما سوری‌ها.

تشخیص غبار اخبار جعلی، هنگامی که فیس‌بوک، اینستاگرام و توئیتر را از کارکرد اصلی‌شان خارج می‌کند، با به رسمیت شناختن وجود مشکل شروع می‌شود. ما این کار را در کالیفرنیا انجام می‌دهیم؛ جایی که دانش‌آموزان ما می‌دانند به هنگام حضور در رسانه‌های اجتماعی باید حداکثر مراقب و احتیاط را داشته باشند. البته نه تنها دانش‌آموزان، بلکه همه باید هوشیارتر باشند و دروغ‌ها را نشانه بروند. بسط و توسعه واقعیت به همه ما بستگی دارد.

این نوشتار برگردان آزاد مطلبی است با عنوان California is taking steps to combat disinformation. But everyone can do more که **هدی الجورد**، استاد بخش زبان و مطالعات فرهنگی کالج ریورساید سییتی و دانشگاه ریورساید، در ۱۷ نوامبر ۲۰۲۲ منتشر کرد.

پی‌نوشت‌ها

1. Disinformation
2. <https://vrgl.ir/S6Jna>
3. www.reuters.com/article/uk-factcheck-california-wildfires-lasers/fact-check-california-wildfires-were-not-caused-by-powerful-lasers-idUSKBN25R1VH
4. Paul Pelosi
5. Nancy Patricia D'Alesandro Pelosi
6. Deepfake
7. Gavin Christopher Newsom
8. <https://vrgl.ir/ZJIDI>
9. https://leginfo.ca.gov/faces/billNavClient.xhtml?bill_id=202120220AB587
10. Jesse Gabriel
11. Burbank
12. www.cde.ca.gov/CI/cr/ml/index.asp
13. Misinformation
14. Fake News
15. <https://stacks.stanford.edu/file/druid:fv751yt5934/SHEG%20Evaluating%20Information%20Online.pdf>
16. www.rand.org/pubs/perspectives/PE198.html